

Vabariigi Valitsuse ja peaministri tegevuse toetamise programm

Tulemusvaldkond	Riigivalitsemine
Tulemusvaldkonna eesmärk	Elanikkonna vajadustega arvestav ühtne ja tõhus riigivalitsemine
Programmi nimetus	Vabariigi Valitsuse ja peaministri tegevuse toetamine
Programmi eesmärk	Valitsuse üldeesmärgid on ellu viidud
Programmi periood	4 aastat (2020–2023)
Peavastutaja	Riigikantselei

Sissejuhatus

Vabariigi Valitsuse ja peaministri tegevuse toetamise programmiga panustatakse riigivalitsemise tulemusvaldkonna eesmärgi „Elanikkonna vajadustega arvestav ühtne ja tõhus riigivalitsemine“ saavutamisse.

RIIGIVALITSEMINE						
Eesmärk: Elanikkonna vajadustega arvestav ühtne ja tõhus riigivalitsemine						
Valitsuse toetamine <small>(Riigikantselei)</small>	Riigi rahandus <small>(Rahandusministeerium)</small>	Halduspoliitika <small>(Rahandusministeerium)</small>	Regionaalpoliitika <small>(Rahandusministeerium)</small>	Finantspoliitika <small>(Rahandusministeerium)</small>	Kodanikuühiskond <small>(Siseministeerium)</small>	Arhiivindus <small>(Haridus- ja Teadusministeerium)</small>
Eesmärk: Toetada VV-d ja peaministrit valitsuse eesmärkide elluviimisel	Eesmärk: Kestlik ja majandustsüklit tasakaalustav riigi rahandus	Eesmärk: Riigi haldusvõimekuse tõstmine - piiratud eelarvelistes tingimustes riigihalduse kvaliteedi parandamine koos ressursside kasutamise tõhususe suurendamisega	Eesmärk: Inimestel on igas toimepiirkonnas kättesaadavad head töökohad, kvaliteetsed teenused ning mitmekülgseid tegevusi võimaldav meeldiv keskkond	Eesmärk: Konkurentsivõimeline ja usaldusväärne ettevõtlus- ja finantskeskkond	Eesmärk: Teotahelised kodanikuühendus ed ning ühiskondlikult aktiivsed elanikud	Eesmärk: Ühiskonna dokumentaalse mälu kestlik säilitamine, kasutamine ning kodanike õiguste tõendamine

Programm hõlmab Vabariigi Valitsuse töö planeerimise toetamist, istungite ja valitsuskabineti nõupidamiste ettevalmistamist ja korraldamist, peaministri nõustamist ja abistamist, valitsuse ja peaministri kommunikatsiooni korraldamist, Euroopa Liidu asjade koordineerimist, Vabariigi Valitsuse julgeolekukomisjoni töö korraldamist, riigi julgeoleku ja riigikaitse juhtimise koordineerimist, Teadus- ja Arendusnõukogu teenindamist ning avaliku teenistuse tippjuhtide värbamise, valiku, hindamise ja arendamise korraldamist.

Juhtimiskorraldus

Programmi eesmärgi saavutamise eest vastutab Riigikantselei ning peamised partnerid on kõik ministeeriumid. Programmi eesmärgi saavutamine on tihedalt seotud valdkondlike arengukavadega.

Programmi tulemusi seiratakse vähemalt kord poolaastas ning iga lõppenud aasta kohta koostatakse programmi tulemusaruanne, mis on sisendiks riigivalitsemise valdkonna tulemusaruandesse.

Riigisekretär esitab selle riigi eelarvestrateegia koostamiseks hiljemalt iga aasta 1. märtsil. Valdkonna tulemusaruanne esitatakse Vabariigi Valitsusele igal aastal hiljemalt 30. aprilliks.

Programmi eesmärk, mõõdik ja eelarve

Programmi eesmärk on tagada tulemusvaldkonna eesmärgi saavutamine, toetades Vabariigi Valitsust ja peaministrit valitsuse eesmärkide elluviimisel.

Mõõdik	Algtase 2019	Sihttase 1 2020	Sihttase 2 2021	Sihttase 3 2022	Sihttase 4 2023
Valitsuse üldeesmärkide elluviimise edukus	Valitsuse üleesmärgid kinnitatakse valitsuse tegevusprogrammis	Valitsuse üldeesmärgid kinnitatakse valitsuse tegevusprogrammis	Valitsuse üldeesmärgid kinnitatakse valitsuse tegevusprogrammis	Valitsuse üldeesmärgid kinnitatakse valitsuse tegevusprogrammis	Valitsuse üldeesmärgid kinnitatakse valitsuse tegevusprogrammis

Rahastamisplaan

Eelarve jaotus	2019 eelarve	2020 eelarve	Muutus, eurot	Muutus, %	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve
tulud	1520	914	-606	-40	671	568	-363
*kulud	-12 884	-8199	-4685	-36	-7977	-7874	-7679
sh välistoetused ja kaasrahastus	-1449	-884	-565	-39	-651	-548	-352
investeeringud	-598	-30	-568	-95	-20	-20	-10
sh välistoetused ja kaasrahastus	-70	-30	-40	-57	-20	-20	-10
mitterahalised kulud	-183	-169	-14	-8	-154	-154	-154

* kulude eelarvest on alates 2020. aastast võetud käibemaks välja:

käibemaks		-390			-390	-390	-390
-----------	--	------	--	--	------	------	------

Olukorra lühianalüüs

Riigikantselei ülesanne on **toetada Vabariigi Valitsust ja peaministrit valitsuse eesmärkide elluviimisel.**

Valitsuse eesmärkide saavutamist võivad takistada ministeeriumide tegevuste killustatus ja kohati puudulik koostöö. Samuti on ministeeriumide koostöö ja infovahetus valitsuse otsuste ettevalmistamisel ning elluviimisel ebaühtlane ega võimalda alati tõhusat otsustamist ja lahendust.

Avalikkuse teadlikkuse kasv ja kõrgemad ootused valitsuse tegevusele soodustavad suuremat koostööd, aga ka põhjalikumate mõjuanalüüside tegemist. Ka huvirühmade oskuslik kaasamine võimaldab parandada valitsuse otsuste ettevalmistamise kvaliteeti ning soovitude ja heade tavade jagamine suurendavad otsustamise tõhusust.

Poliitika kujundamise ja elluviimise protsessi halduskoormuse vähendamiseks on vaja lihtsustada strateegilise planeerimise süsteemi ning seeläbi luua paremad võimalused horisontaalseks koostööks. Riigikantselei ja Rahandusministeeriumi koostöös on alustatud strateegia „Eesti 2035“ koostamist, et anda ühtne suund eri valdkondade poliitikakujundajatele ja otsustajatele ning eurorahade kasutamisele.

Koostöös Statistikaametiga on algatatud andmekaeve katseprojekt, et kasutada otsustusprotsessides paremini ära olemasolevaid andmeid.

Eesti Euroopa Liidu Nõukogu eesistumise järel on kasvanud Euroopa Liidu poliitika elluviimise suutlikkus ja tugevnenud Eesti rahvusvaheline kuvand, mis võimaldab Eestil olla eestkõneleja ka endale olulistes küsimustes, sealhulgas digivaldkonnas.

Toetus Euroopa Liidule on Eestis suur, aga teadlikkus selle toimimisest ning otsuste mõistmine on vähene. Eesti Euroopa Liidu Nõukogu eesistumise järel tekkinud pingelangus võib tuua kaasa lüngad Eesti esindamisel ning Euroopa Liidu poliitika kujundamisel ja rakendamisel, seda muu hulgas tingimustes, kus Brexiti ja Eesti arengu tulemusel ka eelarvevahendite hulk eeldatavalt väheneb. Ühendkuningriigi Euroopa Liidust lahkumise tõttu on vaja otsida uusi koostöökohti ja -vorme oluliste Euroopa liitlastega ning tihendada suhteid Saksamaa ja Prantsusmaaga igal tasandil ja igas valdkonnas.

Riigikaitse valdkonnas lähtub Eesti laiast käsitusest, mille kohaselt riigi kaitsmine ning selleks valmistumine on paljude asutuste ja inimeste ülesanne. Riigi tõhus kaitse tagatakse nii sõjaliste kui ka mittesõjaliste võimete, ressursside ja tegevustega nii avalikust, era- kui ka kolmandast sektorist. See eeldab Riigikantseleilt väga head tööd koordineerida riigikaitse arengukava ja riigi kaitsetegevuse kava kaudu riigikaitse võimete, ressursside ja tegevuste riigiülest planeerimist. Küberjulgeoleku valdkonna aina suurenev roll maailmas eeldab vastava riigiülese koordineerimise võime arendamist ka Riigikantseleis.

Valitsuse eesmärkide saavutamist toetavad märkimisväärselt avaliku teenistuse tippjuhtide kompetentsuse kasv ja juhtimispotentsiaali jätkusuutlikkus. Riigikantselei tippjuhtide kompetentsikeskuse eestvedamisel 2017. aastal loodud avaliku teenistuse tippjuhtide kompetentsimudel kirjeldab tippjuhti, kes kujundab julgelt tulevikku, veab innustavalt innovatsiooni, loob sihtrühmadele väärtust, hoiab töötajate tööõnne, arendab ennast süsteemselt ning saavutab väga häid tulemusi. Kompetentsimudelit kasutatakse tippjuhtide värbamisel, valikul, hindamisel ja arendamisel. Viimane peab muu hulgas lähtuma valitsuse strateegilistest eesmärkidest ning globaalsetest trendidest.

Programmi tegevus ja mõõdik

Vabariigi Valitsuse ja peaministri tegevuse toetamine

Riigikantselei missioon on toetada Vabariigi Valitsust ja peaministrit poliitika kujundamisel ja elluviimisel ning aidata tagada head riigivalitsemist, et Vabariigi Valitsus ja peaminister saaksid oma eesmärgid ellu viia.

Valitsuse üldeesmärkide elluviimine sõltub otseselt täidesaatva võimu võimekusest, mida mõõdetakse valitsuse juhtimisvõime indikaatoriga.

Mõõdik	Algtase (2018)	Sihttase 1 2020	Sihttase 2 2021	Sihttase 3 2022	Sihttase 4 2023
Täidesaatva võimu võimekus ¹	6,4	Kasvab	Kasvab	Kasvab	Kasvab

¹ Executive Capacity http://www.sgi-network.org/2018/Governance/Executive_Capacity

Programmi tegevuse eesmärk saavutatakse peamiselt Vabariigi Valitsuse ja peaministri tegevuse toetamise teenusega. Eesmärgi saavutamiseks:

Toetatakse Vabariigi Valitsust ja peaministrit poliitika kujundamisel ja elluviimisel ning aidatakse tagada head riigivalitsemist. Sealhulgas aastatel 2020–2023:

Valitsuse poliitika paremaks planeerimiseks ja koordineerimiseks esitatakse Vabariigi Valitsusele kinnitamiseks strateegia „Eesti 2035“, valmistatakse ette Vabariigi Valitsuse seaduse rakendusaktid ning haldusvõimekuse meede. Lisaks tuleb arendada Riigikantselei võimet andmepõhise otsustusprotsessi toetamiseks.

Koostöö ja infovahetuse edendamiseks, aga ka avalikkuse paremaks kaasamiseks arendatakse uut eelnõude infosüsteemi ning uuendatakse valitsusportaali.

Jätkatakse Tallinna digitaalvaldkonna tippkohtumise korraldamist, et kinnistada see traditsiooniks, ning pööratakse süsteemsemat tähelepanu Euroopa Liidu kommunikatsioonile.

Endiselt on vaja parandada riigikaitse ja julgeolekualast olukorrateadlikkust ning viia ellu riigikaitse arengukava strateegilise kommunikatsiooni osa. Plaanis on kinnitada uus riigikaitse arengukava aastateks 2021–2030 ning viia ellu riigi kaitsetegevuse kavaga seotud tegevused. Lisaks on oluline tugevdada Riigikantselei võimet küberjulgeoleku valdkonnas.

Avaliku teenistuse tippjuhtidele planeeritakse ellu viia digivõimekuse programm ja hinnata nende tulemuslikkust ning toetada kandideerimist rahvusvahelistesse organisatsioonidesse. Samuti on plaanis arendada välja töölaud, mille põhjal hinnata juhtimise kvaliteeti.